

Vaduguns



Piektdiena ● 2017. gada 13. oktobris

CENA tirdzniecībā 0,65EUR

“Latgolys stunde”

3.



Īsziņas

Tapusi himnas versija



Septembrī jau sešpadsmito reizi Viļakas novada Upītē notika vecākais latgaliešu mūzikas un dzejas festivāls pasaule – "Upītes Uobelduorzs", bet nu, piedaloties Latvijā populāriem mūziķiem, tapusi jauna festivāla himnas versija. "Upītes Uobelduorzs" himnas vārdu autors ir festivāla aizsācējs, latgaliešu literāts, novadpētnieks, folklorists Antons Slišāns, bet mūzikai sarakstījus dziesminiems Uldis Frīdrihsons. Dziesmas "Upītes Uobelduorzs" jauno variantu aranžējis latgaliešu mūziķis, grupas "Dabas Durovys" līderis Arnis Slobožānīns. Jaunajā dziesmas versijas ierakstā piedalās vairāki Latvijā populāri mūziķi – grupas "Astro'n'out" līdere Māra Upmane-Holsteine, grupas "Prāta Vētra" solists Renārs Kaupers, grupas "Gain Fast" līderis Kaspars Zlidnis, grupas "Bez PVN" dalibnieki Guntis Rasims un Kristaps Rasims, grupas "Borowa MC" soliste, dziedātāja Guntra Kuzmina-Jukna, kā arī pats aranžējis autors Arnis Slobožānīns. Dziesmas video versiju salicis Artūrs Slišāns, kurš Latvijā zināms kā daudzu populāru dziesmu remiku autors.

Lauku labumu tirdziņš Balvos

14.oktobrī laukumā pie Balvu Kultūras un atpūtas centra notiks tradicionālais ikmēneša lauku labumu jeb *zaļais tirdziņš*.

Lūdzam atsaukties aculieciniekus

Šonedēļ pie daudzdzīvokļu nama Bērzpils ielā 12, Balvos, izsists caurums rampā aiz laikraksta "Vaduguns" redakcijas. Lai vērstos policijā par sveša īpašuma bojāšanu, lūdzam atsaukties notikušā aculieciniekus. Vadugunieši nešaubās, ka jaundarim vai jaundariem ir jāatbild, turklāt ar savu macību par pilsētvides degradēšanu. Tālr. 29360850.

Nākamajā
Vadugūnī

- Grāmatu svētki Balvos iespēja tikties ar grāmatu autoriem

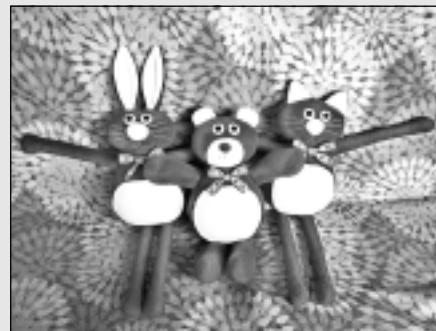
- Ģimeņu futbola diena Stafetes un draudzības spēles Balvos



Lielās ogas spilgtina dzīvī

Par šī gada ķirbju ražu viedokļi dažādi. Vieni par tiem i dzirdēt negrib – tikpat kā nekas nav izaudzis. Daudz par vēsu un slapju bija aizvadītā vasara, un ķirbjiem tādi laika apstākļi nav pieņemami. Taču citi atkal stāsta, ka raža laba un pat bagātīga. Ināra Kokoreviča rudens pusē šīs lielās spilgti krāsu ogas, ko sauc par ķirbjiem, parasti novieto vienkopus uz liela galda, un tāds skats pārsteidz arī kaimiņus. Viņa atklāj, ka šopavasar ķirbus iestādījusi gan dārzā, gan sēklas iekaisījusi nelielā komposta kaudzē. Pēc tam ar izbrīnu vērojusi, ka uz komposta kaudzes tie vareni pieņemas spēkā un čakli briedina ražu. "Saauga lērums ķirbju, un kopā novācu tuvu trijiem desmitiem. Tie bija dažādās krāsās, lielāki un mazāki," viņa atklāj. Pati saimniece ķirbus gan lieto pietīcīgi, viņai tagad palikuši tikai četri paši lielāki, bet pārējos atdāvinājusi radiniekim un kaimiņiem. ķirbji no laukiem aizceļojuši galvenokārt uz Rīgu, kur tos pārvērtis sulā vai lietos citādi. Uztura speciālisti uzsver, ka ķirbji ir ļoti veselīgi un vērtīgi, tāpēc tos ieteicams lietot katram. Optimālais to uzglabāšanas ilgums ir līdz trīs mēnešiem. Ja raža padevusies pamatīga, tad tomēr līdz martam tos vajadzētu apēst, jo pēc tam tie strauji zaudē uzturvērtību. Glabājot iesaka ķirbi novietot uz tiem sāniem, kā tas audzis, un bez vajadzības lieki nekustināt. Fotoattēlā redzamo ķirbju klāsts šogad izaudzēts Balvu mazdārziņā nelielā komposta kaudzē, kura saimniece, tos novācot, saskaitījusi 16 lielākus un mazākus ķirbus. Arī viņa daļu atdāvinājusi draugiem, pati dzer ķirbu sulu, bet kaltētas sēklas un miziņas pārvērš pulverī, ko pievieno ēdienu.

Maruta Sprudzāne



Pašdarinātu leļļu valstībā.

6. lpp.



“Nebēda” atgriežas ar uzvaru.

4. lpp.



Līdz LATVIJAS simtgadei
400 dienas!

Nedēļas jautājums

Artūrs Ločmelis

Vai esat apmierināti ar veselības aprūpi Latvijā?



JĀNIS FREIBERGS, dzīvo Balvos: -Manuprāt, medicīnās personāla attieksme pret pacientiem ir laba. Man nekādu konfliktu nav bijis. Savukārt pēdējo reizi pie ārsta biju pirms četriem gadiem. Salīdzinoši nesen gan pirku zāles. Tas, ka zāles maksāja dārgi, ir mazākā problēma. Bēdīgākais, ka tās jālieto kaudzēm, bet tomēr nepalīdz uzlabot veselību. Kā uzturu veselību? Teikšu tā,- mazāk kāmīju vajag rīt!



ARNOLDS ZIZLĀNS, dzīvo Rugāju novada Pokratā: -Ja ir nauda, tad ir arī veselība. No savas pieredzes varu teikt, ka, atmetot sliktos ieradumus, veselības stāvoklis ir pasliktinājies. Kopumā ar veselības aprūpi un medicīnās personāla attieksmi pret pacientiem esmu apmierināts. Ja nepieciešams, veselības pakalpojumus dodos saņemt Rīgā vai Balvos.



Ieva no Balviem: -Nevar vispārināt, ka veselības aprūpe visā Latvijā ir sliktā vai, gluži pretēji, labā. Tas atkarīgs no katras konkrētas medicīnas iestādes un personāla. Kādā no pilsētām mediku profesionālītāti un attieksmi var vērtēt kā labu, citviet – vairāk negatīvi. Balstoties uz savu pieredzi, varu teikt, ka, piemēram, Balvu slimīcā veselības aprūpe vairāk vērtējama negatīvi. Savukārt, piemēram, "Veselības centrā 4" Rīgā attieksme ir lieliska.



STANISLAVS CIBULIS, balvenietis: -Veselības aprūpes sistēma nav sakārtota. Strādāju Balvu teritorīlājā invalidu biedrībā un palīdz cilvēkiem noklūt pie medīkiem. Pieredze liecina, ka pašreizējā sistēma ir haotiska, jo cilvēkam jābraukā gaīsa gabali no vienas slimīcas uz otru. Piemēram, pavis nesen no Balviem braucām uz Kārsavu, no kurienes aizsūtīja uz Rēzekni, pēc tam – atpakaļ uz Kārsavu. Tas nav normāli. Mediku attieksme gan ir laba.

Savukārt pašam veselība ir tāda, kāda tā ir. Nereti, nežēlojot savu veselību, palīdz citiem.



MIHAILS no Balviem: -Man ar veselību viss ir kārtībā, arī mediku attieksme ir laba. Kā uzturu labu veselību? Esmu pensionārs, tādēļ vairāk laika sanāk pavadit svaigā gaisā. Ľoti svarīgi ir kustīties. Arī jaunības gados biju aktīvs, interesēja sports. Labprāt sporta pārraides skatos arī tagad, piemēram, volejboli, hokeju, basketbolu, futbolu.

**Automātiskais atbildētājs
64520961**



Hallo!

Uz redakcijas autoatbildētāju pēc avīzē publicētā raksta "Apkures tarifs paliks nemainīgs" piezvanīja balvenietis, kurš izteica cerību, ka tarifs Balvos patiesām paliks nemainīgs. "Dzīvoju dzīvoklī, esmu pensionārs un nomaksāt visus rēķinus nudien nav viegli. Jācer, ka šodien nebūs barga ziema," savās pārdomās dalījās lasītājs.

"Aicinu pasta darbiniekus, kuri apkalpo daudzdzīvokļu mājas Ezera ielā Balvos, īpaši namu Nr.41, pievērst lielāku uzmanību, lai paziņojumi par dažādu paciņu saņemšanu pastkastītēs nonāktu savlaikus, nevis ar, piemēram, nedēļas

nokavēšanos. Bijušas arī reizes, kad šādus pirmreizējos paziņojumus par paciņu piegādi vispār neesmu saņēmusi. Tādējādi ir liels risks zaudēt veikto pasūtījumu un par to samaksāto naudu," telefonsarunā ar laikrakstu "Vaduguns" pastāstīja kāda balveniete.

Pagājušā laikraksta numurā, nosaucot "Gada balvas izglītībā 2017" nomināciju uzvarētājus, ieviesusies neprecizitāte. Balvu Valsts ģimnāzija bija izvirzīta kā pretendents nominācijā "Par sasniegumiem centralizēto eksāmenu kopvērtējumā", taču galveno balvu neiegūva.

"Vai, veicot darbus, pēc tiem iela var palikt kā karjers – pilna ar dubļiem?" vaicā lasītāja, kura ir neizpratnē par dubļaino Ezera ielu pie apvedceļa, kur mašīnas ved zemi un izgāž. Šai ielai nav trotuāra un gājējam jābrien pa dubļaino ceļu.

Precizējam, ka Balvos, rekonstruējot stadionu ("V" 6.oktobra numurs), paredzēts ierikot lietusūdeņu novadišanas sistēmu. Apkārt stadionam aizbērti grāvji, liek caurules lietusūdeņu aizvadišanai. Gar Sporta ielu papildus ieriko drenāžu.

MANA NEDĒĻA



IVETA KACĒNA, Balvu pamatskolas skolotāja

No vēstulēm

Bērni nav vainīgi

Gribu izteikt savas domas par prezidenta vēlmi piešķirt Latvijas pilsonību cittautības bērniem, kuri dzimuši Latvijā un kuri vēl nāks pasaulei. Kā gan citādi var būt, jo viņiem citas dzimtenes nav un nebūs – te ir viņu dzimtene. Viņi ir mūsu Latvijas bērni. Žēl, ka priekšlikums tika noraidīts. Ko gan šie bērniņi Latvijai nodarijuši ļaunu? Liela daļa zemes pārdota ārzemju bagātniekim. Vai tie, kuri nāca no Krievijas meklēt darbu Latvijā pēc kara, ir vainīgi? Man kaimiņos kāda ģimene pieņēma meiteni kā ganiļu un otru bērnu kā paligu saimniecībā. Viņas uzņēma kā ģimenes locekles un vēlāk abas apprecējās ar latviešu puišiem. Prezidents ir saprotōšs, godīgs un taisnīgs – lai vairāk mums būtu šādu cilvēku!

GERTRUDE IVANOVA Lielvārde

Kavē vēlētāju ierosināto likumprojektu parakstīšanu

"Latvijā ir izveidojusies absurdā situācija, ka sabiedrība netiek pienācīgi informēta par vēlētāju ierosinātām likumprojektiem un to parakstīšanu, bet atsevišķas pašvaldības nenodrošina pilsoņu tiesības parakstīties par tiem, tādējādi pārkāpjot Krimināllikuma 90. pantu," šādu nostāju pauž biedrības Atvērtās Pārvaldības Partnerība Latvijā pārstāvis Ivars Redisons. Amatpersonu pienākums informēt pilsoņus ietverts Satversmes 90. pantā. Jebkurš balsstiesīgais, saskaņā ar likumu, var izteikt savu atbalstu vēlētāju ierosinātājiem likumprojektiem divos veidos: balsojot par to vietnē latvija.lv, kas ir oficiāls saziņas veids ar valsti, vai arī parakstoties savā pašvaldībā. Vairums pilsoņu Latvijā nezina, ka jau no pašiem Latvijas Republikas pirmsākumiem 20. gadsimta sākumā pastāv

Klūstiet arī par rakstītājiem, jo visas jūsu vēstules katrā mēnešā beigās tiks izvērtētas un mūsuprāt labākā saņems redakcijas pārsteiguma balvu. Ielāgojet, ka balvas saņemt varēs tikai tie rakstītāji, kuru vārdus mēs zināsim – tāpēc nerakstiet anonīmas vēstules.

Saeimā, līdz ar to savākt noteiktos 155000 (10% no balsstiesīgajiem) parakstus, lai izstrādātu likumprojektu nodotu Saeimai caurskatīšanai, klūst teju neiespējami. Papildus jāņem vērā, ka ir ierobežoti finanšu līdzekļi, kurus drīkst atvēlēt sabiedrības informēšanai par konkrētu likumprojektu. Pastāv risks nesavākt parakstus nevis tādēļ, ka likumprojekts nav aktuāls sabiedrībai, bet sabiedrības neinformētības un sistēmas nedarbošanās dēļ.

Šobrīd Latvijā ir ierosināti trīs likumprojekti, un kā uzskatāms piemērs tam, ka sistēma nedarbojas, ir iniciatīva par Nekustamā īpašuma nodokli vienīgajam īpašumam. Tas sabiedrībai ir īpaši aktuāls, tomēr iedzīvotāji neinformētības dēļ par to līdz šim ir savākts niecīgs parakstu skaits. Ir redzams, ka tautas vairākums nezina, ka valdība ir izveidojusi tehniski ērtu mehānismu latvija.lv, kuru pilsoņi var lietot savu interešu aizstāvībai.

Biedrība "Atvērtās pārvaldības partnerība Latvijā"

Sūtiet mums vēstules arī elektroniski: vaduguns@apollo.lv

Lasītāji!

“Vaduguns” žurnāliste piedalās radio raidījumā

Kas, ja ne paši, sevi aizstāvēs

6.oktobri Rēzeknē “Latvijas Radio 1” raidījumā “Latgolys stuņde” ciemojās “Vaduguns” žurnāliste MARUTA SPRUDZĀNE, kura kopā ar kolēģiem, raidījuma vadītāju un žurnālistu Juri Saukānu sprieda par reģionālās preses problēmām un tās nākotni.

Maruta Sprudzāne radio klausītājiem atgādināja, ka “Vaduguns” iznāk kopš 1950.gada un vadugunieši vienmēr ir centušies būt dzīves vidū. Zīmīgi, ka viena no sarunas tēmām bija par to, ko žurnālisti domā par pašvaldību iejaukšanos preses tirgū. Laikraksta “Latgales Laiks” redaktore Inese Minova atklāja, ka visticamāk šis ir vienīgais laikraksts Latvijā, kuram īpašnieki ir sešas privātpersonas un trīs pašvaldības - Daugavpils pilsētas, Daugavpils novada dome un Ilūkstes novada dome. Taujāta, vai tas, viņasprāt, neietekmē avīzes saturu, redaktore atzina, ka šādu ietekmi nav izjutusi. Tiesa, tiek ievērota lojalitāte.

“Avīze, nevis avīzes izstrādājums”

Diskutējot par pašvaldību izdevumiem, M.Sprudzāne neslēpa, ka tas ir fenomenāls un absurds fakts. Uz raidījuma vadītāja jautājumu: “Kāpēc?”, Maruta paskaidroja, ka tas, viņasprāt, ir ļoti plašs jautājums: “Atceros Atmodas laiku, kad vietējās avīzes cīnījās par to, lai mēs tiktu valā no šim galvinām – partijas izdevumiem. Mēs gribējām būt brīvi un neatkarīgi. Mēs to arī izdarījām, bet kas notiek tagad? Laiks aizritējis, dzīve ir apmetusi kaut kādu kūleni, un pašvaldības, kas ir vietējās varas struktūras, atkal izdod savus izdevumus. Sākotnēji doma varbūt bija arī laba, ka pašvaldībām jāsniedz informāciju saviem iedzīvotājiem. Tomēr atcerēsimies, ka sākotnēji izdeva nelielas informatīvas lapas, kas laika gaitā pārvērtās un apaugā līdz avīzēm. Tā viņi tās arī dēvē un ar to lepojas, tādējādi graujot vietējos laikrakstus. Mēs taču zinām, kā klājas reģionālajai presei. Reģionālā žurnālistika grimst, ir ļoti grūti izdzīvot. Nav normāli, ka faktiski tiek imitēta žurnālistika, turklāt šos pašvaldību izdevumus veido sabiedrisko attiecību speciālisti. Viņi nav žurnālisti. Es to patiesi uzskatu par imitāciju un reģionālo laikrakstu kopēšanu. Jā, tie ir skaisti, ar lielām, krāsainām fotogrāfijām pirmajās lappusēs, ko nereti nevar atļauties vietējās avīzes. Bet, ja mēs paanalizējam saturu, ko un kā atspoguļo pašvaldību izdevumi, jāsecina, ka šī informācija lasītājiem, manuprāt, ir maldinoša. Nesaprotu, kāpēc uz šo jautājumu gan politiķi, gan valdība nespēj rast atbildi. Un atbilde ir skaidra – politiķi, pašvaldību vadītāji ir ambiciozas personas. Viņi novērtē preses lomu un zina, ka tā ir iespēja veidot imidžu un tēlu. Tāpēc arī viņi raksta par saviem labajiem darbiem, bet tā jau nav žurnālistika. Veidot analītiskus rakstus, kur ir daudz un dažādi viedokļi, kur nav tikai vienpusēja informācija, ir sarežģīti un darbietilpīgi.”

Uz Jura Saukāna atgādinājumu, ka Saeimā nesen bija balsojums par pašvaldību avīzēm, kur vairākums teica ‘ja’ vārdū Šo darbu turpināt, Inese Minova oponēja, ka tas ir politisks solis. “Pašvaldību avīzes atspoguļo konkrēta politiska spēka viedokli. Daugavpils pašvaldībai ir siksni laikraksts, kas, šķiet, iznāk reizi gadā vai ceturksnī. Protams, to nevar salīdzināt ar “Rēzeknes Vēstnesi”. Mēs esam avīze, nevis avīzes izstrādājums,” uzsvēra redaktore. Savukārt Rēzeknes pilsētas Sabiedrisko attiecību speciālists Kārlis Pozņakovs iebilda, ka viņu uzdevums ir sasniegt pēc iespējas plašāku iedzīvotāju skaitu.

Kas degradē žurnālistiku?

Žurnāliste M.Sprudzāne nešaubās, ka pašvaldību avīžu izdošana degradē lasītāju izpratni un arī tirgu: “Lasītājs ir apjucis. Ir jau it kā no vienas puves jauki pastkastītē atrast par velti izdotu un piegādātu izdevumu, ko palasīt. Daja cilvēku to tā arī uztver. Cilvēkus pieradina un grauj viņu izpratni par žurnālistiku. Jā, arī novadu izdevumos ir ceļojumu apraksti, kaut kādi stāsti par cilvēkiem, pat lielas intervijas, ko nošķipo no “Vaduguns”. Lasītājs mērķtiecīgi tiek radināts domāt, ka viss ir kārtībā. Tā jau ir tā vislielākā nelaimē. Turklāt pašvaldību izdevumi mūs gremē ari finansiāli, jo sarūk abonementu skaits. Protams, tas nav tikai pašvaldības izdevumu dēļ, jo ikviens zina, kas notiek mūsu valstī, sabiedrībā – cilvēku skaits samazinās un paaudzes noveco. Apbēdina fakts, ka pēdējos piecos gados mūsu laikraksta tirāža ir samazinājusies par 5% gadā.” Arī “Latgales Laika” redaktore atklāja faktu, ka



**Eiropas
Cilvēktiesību tiesa
(ECT) 5.oktobri pēc
reģionālā laikraksta
“Bauskas Dzīve”
izdevēja sūdzības
ierosinājusi lietu
pret Latviju par to,
ka valsts ļāvusi
pašvaldībām izdot
savus laikrakstus,
kuri imitē neatkarīgu
presi.**

Daugavpils pusē ir līdzīga situācija, proti, kritums – 6%. “Piekritū Marutai, ka pašvaldības izdevumi degradē žurnālistiku. Pret to cīnās arī preses izdevēji un žurnālistu asociācija uzsvērot, ka pašvaldības izdevumi ir žurnālistikas imitācija,” viņa piebilda.

Runājot par finansiālām lie-tām, I.Minova zināja teikt, ka laikraksta “Latgales Laiks” gada apgrozījums ir ap 250 000 euro, turklāt avīze iznāk divreiz nedēļā un divās valodās (pašvaldības izdevuma “Rēzeknes Vēstnesis” gada budžets ir 144 000 euro). Laikrakstam “Vaduguns” gada apgrozījums ir ap 226 000 euro. “Mums šī nauda ir jānoplēna, turklāt jāmaksā algas, jāapmaksā tipogrāfijas, komunālie un citi pakalpojumi,” uzsvēra I.Monova.

Interesanti, ka radio raidījuma tiešraide facebook.com lapā izskanēja arī klausītāju viedokļi. Piemēram, Aija Socka atklāja, ka atbalsta domu, ka pašvaldībām nav jāizdod savi izdevumi: “Kā Rugāju novada iedzīvotājai, kura maksā nodokļus pašvaldībai, liekas nepareizi, ka par iedzīvotāju nodokļu naudu pašvaldības darbinieki un pozīcijas deputāti sevi slavina. Piemēram, pirms vēlēšanām pašvaldības vadītāja publicēja vairakas savas fotogrāfijas. Tika publicēta arī liela intervija, kurā vadītāja runāja ne tikai par pašvaldības darbu. Kā vēlēšanas beidzās, tā novada vadītāja savas fotogrāfijas vairs neliek. Arī uzrunas kļuvušas daudz īsākas.” Raidījuma dalībnieki jautātā, kā vērtē šādu viedokli, atzina, ka katram ir tiesības uz savu viedokli.

Kurp iet avīzes?

J.Saukāns, runājot par drukāto mediju nākotni, atgādināja, ka 70.-80.gados sprieda, ka no žurnālistu saražotā apjoma publīka izmanto vien 30-40%. “Pārējais aiziet saimnieciskām vajadzībām... uz naglinās, silķi ietīt utt. Kāda situācija ir šobrīd?” viņš jautāja. M.Sprudzāne sprieda, ka “Vaduguns” lasītāji ir uzticīgi: “Tie, protams, ir vecākās paaudzes cilvēki, kuri tiešām izlasa avīzi no vāka līdz vākam. To nevar teikt par jaunāko paaudzi. Viņi, iespējams, avīzi rokās diez vai ilgi spēj noturēt, kur nu vēl izlasīt. Jāskatās patiesībai acīs, un man ir bailes, ka pienāks laiks, kad varbūt drukātās preses vairs nebūs. Ko tur slēpt, tirāžas sarūk, lasītājs fiziski pazūd, un jāpieņem tas, ka dzīve mainās.”

Raidījuma “Latgolys stuņde” vadītājs mudināja žurnālistus meklēt politiskos spēkus, lai sevi aizstāvētu. “Nepieciešams veselīgs lobisms,” viņš pieļāva. M.Sprudzāne iebilda, ka politiķi ļoti labi zina situāciju un diez vai viņi raudātu, ja arī kāda avīze pazustu: “Jau vairāk nekā gads pagājis, kā nav Preiļu “Novadnieka”. Nu un tad? Dzīve jau neapstājas. Žurnālisti ir ļoti noslogoti un dara ikdienu darbu. Tā jau ir – kā kurpnieks bez kurpēm, tā arī žurnālisti nespēj par savām tiesībām cīnīties un sevi aizstāvēt. Kautrējas? Iespējams, līdz mielēm atkailināt šo patiesību vienkārši nevēlas vai neuzdrošinās. Tas sāp. Jā, kādam vajadzētu uzņemties šo sarunu organizēšanu. Man prieks, ka šī tēma izskan radio, bet vajadzētu runāt vēl un vēl...” Noslēdzot radio raidījumu, J.Saukāns secināja, ka Latgales reģionā, lai izdzīvotu un pastāvētu reģionālā prese, būtu vairāk jādara pašiem žurnālistiem.

“Latgolys stuņde”.

Pēc raidījuma “Latvijas Radio 1” žurnāliste Maruta Sprudzāne (foto - no labās) jautāta, kādi ir iespāidi, atzina, ka kolēģiem visā Latvijā, viņasprāt, jādara viss, kas ir viņu spēkos, un pat vairāk, lai drukātā prese neizzustu. Tiesa, vai to saklausīs arī politiķi, pārliecības nav.



**Mudina
nestāvēt
malā.** “Latvijas
Radio 1”
raidījuma
“Latgolys
stuņde”
vadītājs un
žurnālists Juris
Saukāns
aicina lasītājus
iet un balsot ar
saviem
macījumiem par
tiem medijiem,
kuriem uzticas.

Balvu novada domē

12.oktobra sēdes lēmumi Apstiprina darba algu likmes

Apstiprināja izglītības iestāžu vadītāju mēneša darba algas likmes pirms nodokļu nomaksas: Balvu Valsts ģimnāzijas direktorei Inesei Paiderei - EUR 1134; Balvu Profesionālās un vispārizglitojošās vidusskolas direktorei Birutai Vizulei - EUR 1134; Balvu pamatskolas direktorei Larisi Krištopanovai - EUR 1076; Bērzkpils vidusskolas direktorei Ilonai Stepānei - EUR 950; Tilžas vidusskolas direktorei Guntai Rižajai - EUR 950; Stacijas pamatskolas direktorei Rutai Bukšai - EUR 950; Tilžas internātpamatskolas direktorei Ilutai Bērzišai - EUR 900; Balvu pirmsskolas iestādes “Sienāžītis” vadītājai Ivetai Barinskai - EUR 800; Balvu pirmsskolas iestādes “Pīlādžītis” vadītājai Antrai Eizānei - EUR 900; Kubulu pirmskolas iestādes “Ieviņa” vadītājai Lijai Bukovskai - EUR 700; Bērzkalnes pirmsskolas iestādes vadītājai Intai Korlašai - EUR 680; Tilžas pirmsskolas iestādes vadītājai Vitai Belindževai - EUR 680; Balvu Mūzikas skolas direktoram Egonam Salmanim - EUR 1000; Balvu Mākslas skolas direktorei Elitai Teilānei - EUR 900; Balvu Sporta skolas direktorei Ludmilai Beļikovai - EUR 1050; Balvu Bērnu un jauniešu centra direktorei Olitai Losevai - EUR 850.

Sadala īpašumus

Atļāva atdalit no nekustamā īpašuma “Masalnieki” Bērzkpils pagastā 6 ha kopplatībā zemes vienību 1,7 ha platiņā. No atdalītās zemes vienības izveidoja jaunu īpašumu un piešķirā nosaukumu “Laivinieki”. Atdalītajai zemes vienībai mainīja zemes lietošanas mērķi no zemei, uz kuras galvenā saimnieciskā darbība ir lauksaimniecība, uz zemei, uz kuras galvenā saimnieciskā darbība ir mežsaimniecība. Tāpat atļāva atdalit no nekustamā īpašuma Bērzkpils pagastā 4,9 ha kopplatībā zemes vienību 1 ha. No atdalītās zemes vienības izveidoja jaunu īpašumu un piešķirā nosaukumu “Zvirbuļi”. Paliekošajām zemes vienībām piešķirā nosaukumu “Dūjas”.

* Turpinājums 14.lpp.

Lappusi sagatavoja E.Gabranovs

Īsumā

“Nebēda” pārved galveno balvu

Balvu Kultūras un atpūtas centra deju kopa “Nebēda” Andongas Starptautiskajā Masku deju festivālā – konkursā Dienvidkorejā 12 valstu deju grupu konkurencē izcīnījusi galveno balvu (*Grand Prize*) 7 000 000 vērtībā (aptuveni 5000 euro). Balvenieši ūrijas un skatītāju vērtējumam piedāvāja deju “Nerejat’i, ciema sunji!” (Jāņa Purviņa horeogrāfija un Sniedzes Grīnbergas mūzika).

Kolektīva vadītājs Agris Veismanis neslēpj gandarijumu par uzvaru, tomēr spriež, ka katram kolektīvam piemita sava *odziņa*, tādēļ izvēlēties labākos noteikti bija ļoti grūti: “Katra valsts bija citādāka. Nesaprotu, kā var novērtēt tik dažādu tautu temperamentus, jo katram piemīt sava skaistums.” Horeogrāfs atgādina, ka tas nebija nekāds deju čempionāts, bet konkursā varēja piedalīties visi kolektīvi, kas to vēlējās. A. Veismanis ir pārliecināts, ka dejotāji uz Dienvidkoreju nebrauca ar domu uzvarēt, taču uzzinājuši, ka kopā ar Bolīvijas un Malaizijas kolektīviem iekļuvuši finālā, saprata - kaut kādu balvu mājās tomēr pārvedis. “Domājām, ka augstāko vērtējumu saņems Bolīvija, bet ūrija tomēr izvēlējās mūs,” gandarīts kolektīva vadītājs.

Vairāk nekā nedēļu pavadījuši Dienvidkorejā, “Nebēdas” dalībnieki paguva nedaudz iepazīt arī šīs valsts kultūru. “Apskatījām karala pili Seulā, arī Hahoe ciematu, kas ir kaut kas līdzīgs brīvdabas muzejam un daudz ko citu,” stāsta A. Veismanis. Viņš atzīst, ka ne mazāk interesanti bija iepazīt arī vietējo virtuvi. Savukārt izcīnītā naudas balva segs dejotāju ieguldīto naudu ceļa izdevumiem. “Bet atlikumu izmantošim tērpu remontam,” apgalvo A. Veismanis.

Nedaudz atpūtušies pēc brauciena, dejotāji atsāks intensīvu gatavošanos Dziesmu un deju svētkiem, sola A. Veismanis: “Mēģināsim startēt abās programmās – gan stadionā, gan “Arēnā Rīga”, kā izdosies, nezinu...”

Gimnāzijā uzņem ciemiņus

Pirmajos mācību gada mēnešos Balvu Valsts ģimnāzijas skolēni savas skolas durvis vēra vairākiem pašmāju un ārvalstu ciemiņiem, iegūstot jaunas, dzīvē noderīgas zināšanas un paplašinot savu redzesloku.

Pateicoties ASV vēstniecības piedāvātajai programmai “Iepazīsti Ameriku” (*Meet America*), kurā Latvijas skolēniem ir iespēja tikties ar ASV diplomātiem, studentiem, pasniedzējiem, skolotājiem, sportistiem, kā arī daudzu citu profesiju pārstāvjiem, 27.septembrī Balvu Valsts ģimnāzijā viesojās ASV vēstniecības informācijas centra direktors Nils Students un vairāki NATO karavīri no ASV. Saruna notika angļu valodā, un jaunieši ar interesi noklausījās karavīru dzīvesstāstus, iesaistījās sarunā par NATO mērķiem un Latviju kā NATO dalībvalsti.

Septembrī BVG viesojās arī projekta “Esi līderis” pārstāvēs, lai pastāstītu jauniešiem par šī projekta iespējām.

Savukārt 10.oktobrī BVG viesojās “Swedbank” pārstāvēs, lai ar 11.klašu skolēniem runātu par finanšu plānošanu. Kopā ar ciemiņiem skolēni pārrunāja piecus budžeta plānošanas soļus, pētīja, kam Latvijas iedzīvotāji tērē lielāko algas daļu, noskaidroja, no kādiem komponentiem veidojas finanšu *drošības spilvens*. Vēlāk jaunieši, sadalījušies grupās, veica praktisku uzdevumu, iegūtoto finanšu konsultantu lomā.

Jauniešus apbalvo par brīvprātīgo darbu

Aktīvs cilvēks būs aktīvs vienmēr

Gandarīti par novērtējumu. (No kreisās) Elvis un Elīna nenozēlo nevienu mirkli, ko veltījuši brīvprātīgajam darbam, jo tas ne tikai sniedz morālu gandarijumu par palīdzību citiem, bet ir neatsverama pieredze, kas noderēs nākotnē.

Oktobra sākumā Rēzeknes Nacionālo biedrību kultūras namā Latgales brīvprātīgo forumā, kurā piedalījās vairāk nekā simts jaunatnes lietu speciālisti, nevalstisko organizāciju pārstāvji un aktīvi jaunieši no 11 Latgales pašvaldībām, Latgales plānošanas reģiona pārstāvji pasniedza Pateicības rakstus par ieguldījumu pilsoniskas sabiedrības veidošanā, pašaizlīdzīgu brīvprātīgā darba popularizēšanu un veikšanu Latgales reģionā 19 aktivākajiem brīvprātīgā darba veicējiem, tostarp diviem Balvu novada jauniesiem ALĪNA LOGINAI un ELVIM GARAJAM.

Latgales brīvprātīgo foruma dalībnieki dalījās savā pieredzē, bet noslēgumā, sadalījušies grupās, diskutēja, meklējot atbildi un jautājumu: “Ko nozīmē brīvprātīgajam darbam draudzīga pašvaldība?” un daudziem citiem.

“Alīna un Elvis ir Balvu novada Jauniešu gada balvas laureāti! Savas balvas viņi ir nopelnījuši, aktīvi strādājot skolu pašpārvērtību, kā arī darbojoties Balvu Bērnu un jauniešu centrā kā brīvprātīgie. Jauniešu darba pienākumu spektrs ir tik plašs, ka, iespējams, pat algots darbinieks tik daudz nedarītu. Viņi veic tehniska rakstura darbus, sagatavojo telpas pasākumiem un aktivitātēm, sākot no telpu sakārtošanas līdz noformējumu veidošanai. Jauniešu darbu sarakstu papildina pasākumu organizēšana citiem jauniešiem, aktivitāšu vadišana gan mūsu centrā, gan citur novadā. Alīnai un Elīvīm šīs aktivitātēs devušas lielu darba pieredzi sabiedrisko attiecību un pasākumu organizēšanas jomā. Jaunieši vēroja centra speciālistu darbu, kopīgi veicot dažādus darbus un risinot pat sarežģītas situācijas. Brīvprātīgie ir liels atbalsts gan centra darbiniekim, gan citiem jauniešiem. Tā ir arī neatņemama darba pieredze viņiem pašiem,” savus čāklos palīgus slavē Balvu novada speciāliste jaunatnes politikas jautājumos Gunta Prokopjeva.

Būs hidrobiologs

Bijušais Balvu Profesionālās un vispārizglītojošās vidusskolas audzēknis, tagad Latvijas Universitātes Bioloģijas fakultātes 1.kursa students Elvis Garais ir labi pazīstams daudziem jauniešiem, jo viņš palīdzējis noorganizēt ne vienu vien aktivitāti, kā arī vadījis daudzus pasākumus. Pirmkursnieks jūtas gandarīts, ka viņa veikums novērtēts tik augstu. Latgales Brīvprātīgo foruma laikā, līdz ar citiem dalībniekiem iepazīstinot klātesošos ar savu *piecgades plānu*, Elvis atklāja, ka pēc pieciem gadiem, ieguvīs magistra grādu, būs kļuvis par hidrobiologu. Tā kā daudziem šī zinātnes joma šķita sveša, balvenietis pastāstīja par šo nozari sīkāk. Forumā laikā puisis aktīvi iesaistījās diskusijās par to, kā mūsdienās brīvprātīgais darbs ietekmē katra jaunieša izaugsmes iespējas un cik tas ir nepieciešams. “Brīvprātīgais darbs ir veids, kā jaunieši var saprast, ko tieši viņi vēlas. Tas

palīdz atrast savu isto vietu dzīvē,” secina students. Arī pats Elvis savulaik sāka iesaistīties dažādās aktivitātēs, vēloties pilnveidoties. “Atšķiribā no dažiem jauniešiem, kuri labprātāk sēž mājās un nedara neko, cenšos attīstīt sevi, lai izprastu savu iespēju robežas - cik es varu, ko varu un kā spēju ietekmēt citus jauniešus,” iemeslus, kādēļ ar prieku veic brīvprātīgo darbu, min students.

Elvis atklāj, ka joprojām cenšas piedalīties aktivitāšu organizēšanā, arī studējot universitātē. Tomēr viņa iespējas ir ierobežotas, jo brīvā laika ir ļoti maz. “Pagaidām ir smagi, kamēr pieradīšu pie mācību procesa. Bet pirmais gads jau vienmēr ir grūtākais, vēlāk būs vieglāk,” spriež pirmkursnieks. Savukārt taujāts, kādēļ nolēmis studēt tieši bioloģiju, Elvis apgalvo, ka tas nebija grūti, jo nākamo profesiju izvēlējies jau bērnībā un nekad nav mainījis savas domas.

Tas ir ieguldījums savā attīstībā

Arī Balvu Profesionālās un vispārizglītojošās vidusskolas 4.kursa audzēkne Alīna Lopojas Rēzeknē saņemto Pateicības rakstu: “Jutos ļoti pagodināta, ka apbalvoto vidū biju arī es, un lepojos, ka forumā izskanēja Balvu vārds.” Alīna neslēpj, ka ar brīvprātīgo darbu sāka nodarboties samērā nejausi, kopā ar Elīvi palīdzot organizēt jauniešu centra pasākumus, vēlāk sācot iesaistīties arī nopietnākās brīvprātīgās aktivitātēs un projektos. “Tas ir forši – tā ir jauna, interesanta pieredze. Tu attīsti un pilnveido sevi, uzini daudz jaunu, iepazīsti jaunus cilvēkus, iegūsti jaunas zināšanas,” iemeslus, kādēļ bez iebildumiem, nesaņemot samaksu, steidz palīg jaunatnes darbiniecēm, uzskaita skolniece.

Lai gan pēdējais mācību gads skolā ir noslogots, Alīna joprojām atvēl brīvo laiku brīvprātīgajam darbam. Šobrīd kopā ar citiem jauniešiem viņa gatavojas BBJC jauniešu studijas “Dinamīts” pirmā gada jubilejai, kad uz svīnībām ieradīsies ne tikai draugi no citiem novadiem, bet arī ciemiņi no Igaunijas. “Diemžēl pati pasākumā piedalīties nevarēšu, jo kopā ar savas skolas audzēkņiem dosos uz Daugavpili.”

Alīna ar entuziasmu iesaistās jaunatnes projektos un šobrīd ir viena no tiem, kuri, darbojoties projektā “Help!”, izstrādā jaunatnes politiku mūsu novadā. Ieguvusi vidējo izglītību, Alīna plāno studēt un sola turpināt Balvos iesākto, jo uzskata: “Ja cilvēks ir aktīvs, viņš būs aktīvs visu laiku. Ir daudz dažādu lietu, ko varam darīt, ne tikai pilnveidojot sevi, bet arī palīdzot citiem.”

Alīna iesaka arī citiem jauniešiem neuztvert brīvprātīgo darbu, kā darbu bez samaksas: “Tas neatbilst patiesībai, jo galvenokārt tas ir ieguldījums savā attīstībā. Arī daudzi foruma dalībnieki atzīna, ka, darbojoties brīvprātīgi, ir labāk izpratuši sevi, sapratuši, ko vēlas, vai gluži otrādi – kāda nodarbošanās viņiem nav piemērota. Viņi atklājuši sevī jaunus talantus, iemācījušies komunicēt un uzstāties publikas priekšā.”

Lappusi sagatavoja I.Tušinska

Foto - no personīgā arhīva

Aktiera profesija ir visai bīstama

Patiesību grūti nospēlēt, ja aktierim tas *nav iekšā*



Balvu Tautas teātra mākslinieciskā vadītāja režisore Vaira Resne tic brinumiem. Darbojoties 45 gadus amatierteātru mākslas lauciņā un iestudējot izrādes, brinumu noticis daudz. Viens no pēdējiem - šī gada teātru skates rezultāti, kur visaugstāko punktu skaitu un atzinību izpeinījās Vairas izrāde "Vārds". Brinumi turpinās. Rit, 14.oktobrī, vājredzīgo un nerēdzīgo cilvēku teātra kopa dodas uz Rēzekni, lai "Gorā" piedalītos kopuzvedumā. Oktobris režisores dzīvē ir īpašs laiks.

Vaira, mūsu saruna notiek oktobrī, jo rudens Jums ir īpašs, atmiņām bagāts laiks. Ar ko tieši?

-Balvi ir manā pirmā darbavietā. To saucu par savu pilsētu, ko negribētu mainīt ne pret kādu citu. Pirms 45 gadiem iesāku strādāt kultūras namā par instruktori. Vienlaikus Teātra fakultātē Konservatorijā studēju arī režiju. Atbraucu no pirmās sesijas un Balvos uzliku afišu ar vēstijumu, ka 14.oktobrī sāk darboties teātra studija un aicinu tajā piedalīties. Tā bija bērnu teātra studija vecumā no 10 līdz 12 gadiem, kurā sanāca ap 15 dalībniekiem. Vienīgais cilvēks, kurš no šiem pirmajiem dalībniekiem palicis un joprojām darbojas teātrī, ir Maruta Castrova. Pēc tam bijušas vēl citas studijas, citi laiki, un dzīvē daudz kas mainījies. Protams, ir vairāki balvnieši arī jaunākajā paaudzē, kuri turpina profesionāli izglītoties teātra jomā.

Var atcerēties, ka amatierteātra mākslas lauciņā Balvos pa šiem gadu desmitiem bijušas visai spožas personības.

-Ja labi parēķinātu, varētu būt ap 300 cilvēkiem, kuri laika gaitā Balvos izgājuši caur dažādām amatierteātra studijām un bērnu kolektīviem. Uzskatu, ka aktieri ir gudri un labi cilvēki. Daudzi no viņiem ir Joti talentīgi. Nav tāda cilvēka, kurš nevarētu darboties uz skatuves, ja tikai pats to vēlas. Skatuves māksla iemāca izprast citus cilvēkus, dod prasmi analizēt situācijas, iemāca runāt un atklāt emocijas. Ja aktieris pa īstam ir nospēlējis vienu lomu, viņš tikpat kā nodzīvojis divas dzīves - savējo un tā otra cilvēka. Bet ja nospēlē divas un trīs lomas?... Aktieri nebaidās uzstāties auditorijā, prot runāt, no viņiem nāk gaisma. Viņiem visiem gribu teikt vislielāko paldies.

Mani vienmēr mulsinājis aktierspēles traģisms, tu iecej citā lomā un uzkrāuj sev dažkārt Joti smagu dzīves nastu, no kurās pēc tam grūti tikt valā.

-Tagad mēs zinām, kas jādara, lai no lomas izkāptu. Tas ir jāmācās, un tas aktieriem ir īpašs process. Bet sākumā gāja Joti grūti, jo aktieri vēl trīs - četras dienas dzīvoja ar savu lomu. Dažas situācijas ir tik garšīgas, ka kāds arī nevēlas pārslēgties uz realitāti. Patiesībā aktiera profesija ir visai bīstama. Noteikti nedrikst izdzert glāzi šampanieša, kamēr no lomas neesi kārtīgi izkāpis.

Vai Jūs kā režisore vēlētos, lai kādreizējie Balvu aktieri atkal atgrieztos teātri?

-Tas atkarīgs no viņiem pašiem. Daudzi ir aizgājuši projām no Balviem. Pati esmu gatava strādāt ar visiem. Es viņus atceros ar lielu labvēlibu, zinu bijušās lomas. Man nevajag ne fotogrāfijas, ne ko citu, jo studiju dalībnieki ir uzfilmēti manā galvā. Man cilvēki saistās ar viņu lomām, izjūtām, pateiktu vārdu. Atceros visu. Parasti aktieri pirms izrādes nemitīgi mēģina, mēģina, un, sevišķi gatavojoties pirmizrādei, viņi vairs nav viņi, bet staigā un dzīvo savā lomā. Lidz ar to ġimenei, līdz cilvēkiem nav viegli. Arī aktieriem viņu emocionalitātes dēļ reālajā dzīvē klājas grūti, sevišķi, ja raduši būt patiesi un uzreiz saka, ko domā. Dzīvē līdz ar to rodas konflikti, taču uz skatuves šie aktieri ir Joti talantīgi - uzezīt iejūtas lomā un izspēlē vajadzīgās emocijas. Tas ir ideāls aktieris. Tie, kuri dzīvē raduši *lavierēt, lavierēs* arī uz skatuves, runājot svešu tekstu. Jo patiesību ir grūti nospēlēt, ja tas cilvēkam *nav iekšā*.

Rit nerēdzīgo cilvēku teātra kopa dodas uz "Goru" Rēzeknē, lai kāptu uz skatuves un spēlētu. Kas tur notiks?

-Nerēdzīgo cilvēku teātra kopa piedalīties kopuzvedumā "Katram ceļam sava sirds". Maijā mums piedāvāja piedalīties kopprojektā ar uzdevumu iestudēt izrādi par temu 'celš'. Izvēlējāmies Zelmas Lāgerlēvas leģendu "Bēgšana uz Ēģipti".



Uz skatuves. Rit nerēdzīgo cilvēku teātra kopa "Gorā" spēlēs kopuzvedumā "Katram ceļam sava sirds".

Āoti gatavojāmies. Uzņēmām 8 jaunus dalībniekus no Balviem, Vījakas, Medņevas, Gulbenes, Tilžas, kuri iepriekš ar teātri nebija saistīti. Protams, katram vajadzēja piemeklēt uzdevumu, kādu viņš var izpildīt. Teātra kopas aktieri ir nerēdzīgi, taču strādāt ar viņiem nav problēmu. Viņi ir Joti paklausīgi, mācās tekstu, pēc tam mēs trenējamies uz skatuves. Domāju, ka viss mums izdosies, ir laba sajūta.

Kas būs atainots uz skatuves?

-Tas ir Bībeles sižets, kā Jāzeps, Marija un mazais bērniņš Jēzus bēg uz Ēģipti, lai valdnieks bērnu nenogalinātu. Teksts ir prozā. Man vispār Joti patīk Kristus legendas, un autorei Lāgerlēvai ir augstvērtīgi teksti. Cilvēki, kuri iepriekš braukuši un piedalījušies festivālos, protams, zina, kas un kā notiks, bet jaunajiem dalībniekiem brauciens un uzstāšanās "Gorā" būs notikums un pārdzīvojums. No rita sestdien būs mēģinājums, bet pulksten trijos piedalīsimies uzvedumā kopā ar dalībniekiem no Rīgas, Cēsim, Rēzeknes un Daugavpils.

Jūs kā režisore taču arī izdzīvojat cilvēku dažādo likteņu lomas. Kā tas pašai izdodas?

-Manā dzīvē bijuši tik dažādi periodi, ka... Bija laiks, kad visu stingri noteicu, visu paredzēju, un aktieriem atlīka pakļauties. Taču tagad es paļaujos uz viņiem, jo uzskatu, ka aktieri ir Joti gudri. Savstarpēji esam Joti atklāti, visu izrunājam. Pāriet laiks, līdz var iemācīties mīlēt cilvēku. Man šķita, ka es to protu, bet, kad nonācu līdz kristietībai, sapratu, ka mīlestības bijis par maz, ka galvenais, kas cilvēkam dzīvē ir jāiemācās, ir mīlēt citus cilvēkus. Mīlestība ir prasme pieņemt katru cilvēku, dzīvot bez aizspriedumiem, redzēt katrā cilvēkā mazu bērnu, lūgties par viņu, piedot pārīdarījumus. Es lūdzos par katru savu aktieri, darbabiedriem, priekšniekiem, par slimniekiem, ārstiem... Tas pašam dod labvēlibu pret visu pasauli, un režisoram tas ir Joti svarīgi, jo neviens nenāks pie tevis, ja uz viņu kliegsi. Kādreiz jaunībā es to dariju, sevišķi uz bērniem, kurus bija Joti grūti savaldīt un noturēt *sliedēs*. Bet, kad viens puika man pajautāja: "Skolotāj, vai bez kliegšanas teātri nevar uztasīt?", man palika tāds kauns...

Balvu Tautas teātris pašlaik strādā pie diviem jauniem iestudējumiem. Esat režisore arī Balvu pāgasta dramatiskajam kolektīvam, kura izpildījumā jūlijā noskatījāmies Noras Vētras-Muižnieces lugu "Māsas". Izrāde skatītājus savīļoja.

-Ar šo izrādi jau ir sperts solis uz priekšu. Ir noīets zināms



Talantīgā režisore. Vaira Resne atzīst, ka kādreiz viņai Joti gribējies kļūt par aktrisi un spēlēt pašai lomas uz skatuves. Taču viņa savā mūžā nospēlējusi tikai vienu lomu - Laumu izrādē "Medību pils".

posms, padarīts *melnais darbs*, bet sākums bija grūts. Šie aktieri ir Joti paklausīgi, disciplinēti, ierodas uz katru mēģinājumu. Izrāde, protams, ir Joti emocionāla. Ar iepriekšējo izrādi "Čaukstenes" mēs veiksmīgi startējām arī republikas amatierteātru skatē, jo ieguvām līdzvērtīgu punktu skaitu ar Gulbenes Tautas teātri. Tas mums, pirmo reizi piedaloties republikas skatē, bija kas gluži neticams. Protams, ir jāpaiet laikam, lai kaut kas izdots.

Kas ir skaistākais, spēlejot teātri?

-Teātris var dot un dot. Kā teica viena kritiķe, - jūs darāt pasauli labāku. Kur vēl augstāku novērtējumu! Bet es gribētu teikt, ka mēs cenšamies dzīvot teātri, nevis to spēlēt. Parasti domā, ka teātris ir tāda kumēdiņu spēle un ākstīšanās, jo dzīvē saka: "Ko tu spēlē teātri?" Taču teātris ir vispatiesākā lieta, jo uz skatuves mēs esam daudz patiesāki nekā reālajā dzīvē. Un īsti aktieri arī dzīvē ir daudz patiesāki par citiem. Un mums visiem taču gribas patiesību! Tādēļ, iestudējot izrādi, pie tās jāstrādā Joti, Joti ilgi. Tas paņem visu laiku un spēku, bet dod arī milzigu gandarījumu.

Lappusi sagatavoja M.Sprudzāne

Foto - no personīgā arhīva

Foto - M.Sprudzāne

Ekspresintervija

Priecātos par margrietiņu pušķi



EVIJA KRAVĀLE,
Viljaka novada
Jauniešu domes
prezidente

**Esi Jauniešu
domes prezidente. Kādi ir Tavi
galvenie pienākumi un izaicinājumi šajā amatā?**

-Galvenais mērķis ir
būt aktīvai un rādīt
piemēru citiem
jauniešiem, lai kopā

varētu darboties un organizēt jauniešu pasākumus, kas viņiem
būtu noderīgi un saistoši. Šajā Jauniešu domes gadā ļoti svarīgi
izstrādāt Viljaka novada Jaunatnes politikas stratēģiju. Tas ir
nozīmīgs dokuments jauniešu sfēras attīstībai novadā un to
svarīgi izstrādāt, uzsklausot jauniešu intereses un vēlmes. Tas ir
mans galvenais izaicinājums, jo līdz šim esam par to daudz
diskutējuši un runājuši, bet maz izdarījuši.

Vai seko lidzi politiskajām norisēm?

-Nevaru teikt, ka esmu ļoti ieinteresēta politikā, bet globālas
lietas pārzinu, lasu vietējo avizi un tādējādi arī sekoju lidzi
tam, kas notiek manā novadā. Nedomāju, ka pati būtu
piemērota politikai, jo esmu pārāk tieša un nepiekāpīga, bet
politikā jābūt diplomātiskam. Pēc ģimnāzijas absolviēšanas
plānoju doties Eiropas brīvprātīgajā darbā, kas paplašina
redzesloku, ļauj iepazīt sevi pašu un liek raudzīties uz lietām
no cita skatu punkta. Tāpēc ceru, ka pēc tā man radīsies
lielāka pārliecība par savas nākotnes profesijas izvēli.

**Dzīve labiekārtotā lauku viensētā ar pirtīju un
piemājas dīķi vai dzīvoklis lielpilsētā ar skatu uz
debesskrāpjiem?**

-Mana bērnība aizritējusi lauku vidē. Iespējams, tāpēc vēlētos
dzīvot lielpilsētā. Laukos pietrūkst tās steigas, kas ir pilsētā.
Esmu pret rutinu, bet lielpilsēta ir bagāta ar izklaides un
pašizaugsmes iespējām.

Vai tici mistiskām parādībām?

-Pieļauju domu, ka pastāv citas pasaules un dzīve pēc nāves,
taču man tas šķiet kaut kas neizzināts un mistisks. Pašai ar to
nav nācīes sastapties. Varbūt tā arī ir labi, jo ne vienmēr viss ir
jāizprot.

Kādā apģērbā jūties visētāk?

-Mana garderobe lielākoties sastāv no ērta un melna
apģērba. Tā ir krāsa, kurā jūtos pašpārliecināta. Kleitas un
augstspāržu kurpes nav domātas man. Tās aktuālas tikai
svētku reizēs.

Kuri ir Tavi iemīlotākie ziedi?

-Patīk visi. Katrs ir savdabīgi skaists, bet par margrietiņu
pušķi priecātos vairāk nekā par rožu klēpi.

**Kurā no vēstures posmiem labprāt atgrieztos un
tur kādu laiku padzīvotu?**

-Tā noteikti būtu Senā Roma. Man ir tuva māksla, un tieši
šajā periodā tā bijusi neatkarojama. Tur noteikti pilnveidotu
savas mākslinieciskās prasmes!

Trīs lietas, kuras veļotos mainīt pasaulē?

-Manuprāt, jāmainās tikai cilvēkiem. Dažkārt aizdomājos,
ka varbūt pasaulē kļūtu labāka, ja viss atkal sāktos no sākuma.
Iespējams, tieši cilvēks ir visa ļaunuma sakne.

**Kas, Tavuprāt, katram cilvēkam jāpaveic dzīvē,
lai viņš vecumdienu varētu teikt: "Savu dzīvi esmu
nodzīvojis godam!"**

-Būtu lieliski, ja katrs spētu nest savu vārdu pasaulē tā, lai
viņu atcerētos arī pēc 10 vai 20 gadiem. Tomēr galvenais ir
nemēt no dzīves visu, izmantot iespējas un rīkoties īstajā vietā
un laikā, lai nebūtu tās sajūtas, ka esī kaut ko palaidis garām.

Kas Tevi spēj visvairāk nokaitināt?

-Esmu ļoti impulsīva. Man grūti pieņemt, ja kāds rīkojas
netaisnīgi pret mani vai kādu citu. Reizēm mani pārņem mazās
dusmas. Tās parasti ir pašai uz sevi, jo dažreiz mēdz darāmos
darbus atstāt uz pēdējo mirkli.

**Gads straujiem soļiem tuoļas noslēgumam. Ko
šogad vēlies paveikt?**

-Šis mācību gads man ir ļoti svarīgs un ir nopietni
jāpiestrādā pie sekmēm. Tieki piedāvāta iespēja iemācīties
spāņu un franču valodu, ko ceru arī izdarīt. Aktīvi jādarbojas
Jauniešu domē un jāstrādā pie tā, lai mums tiktu izstrādāta
veiksmīga Jaunatnes politikas stratēģija.

Tavs dzīves moto?

-Nekad nav par vēlu, lai iemācītos kaut ko jaunu!

Pašdarinātu leļļu

**"Esmu milzīgu pateicību parādā savai ģimenei un tuviniekiem, jo bez viņiem jau neko nemaz
nevarētu izdarīt. Ģimene ir tas īstais iedvesmas avots, kā dēļ vērts censties, attīstīties un turpināt
iesākto!"** pārliecināta Alūksnes novada Jaunannas iedzīvotāja MADARA ZĀKE. Talantīgās rokdarbnieces
pūra lādē, kura ir miloša sieva vīram Ivaram un māmiņa diviem puiķām – Ernestam un Marģeram, ir
gan mīkstās rotāļlietas un mīlas, omuligas lelles, gan arī citas pašdarinātas lietas. Madara ar savu
talantu iekarojusi jau daudzu mazuļu un arī pieaugušo sirdis.

Miega lupatiņas, sedziņas un mīkstās rotāļlietas

Madara stāsta, ka dažādu leļļu un citu rokdarbu darināšana
allaž bijusi tuva nodarbe. Kā jau radošas profesijas pārstāvē
pienākas, sākotnēji neizpalika arī dažādi eksperimenti,
piemēram, kleitu šūšana lellēm un somiņu darināšana. Madara
pirmos centienus *iekāpt* rokdarbu pasaule gan atceras ar platu
smaidi sejā un smeji, ka tie nebija diez ko veiksmīgi, jo pietrūka
prasmju un prakses. Tas viss gan nebija veltīgi, jo pirmie
rokdarbu mēģinājumi bija stingrs pamats savu prasmju
turpmākai pilnveidošanai. Turklat radoša gara, meistarības un
iemāju no dažādiem materiāliem izveidot un dot dzīvību mīlām
rotāļlietām Madarai nudien netrūkst – talantīgā rokdarbniece
brīvajā laikā šuj dažādas sedziņas, tā dēvētās miega lupatiņas,
un mīkstās rotāļlietas bērniem, kas pārtop par zaķiem, kaķiem,
lāciņiem un ne tikai! "Rokdarbus apguvu pašmācības cejā, un
laika gaitā pierede kļuva arvien bagātāka. Pirmie nopietnākie
darbi bija dāvanas draugu mazuļiem. Bērniem patika, un vīrs
jautāja, vai šūt rotāļlietas nevēlos arī turpmāk, varbūt kādam
būs interese tās arī iegādāties. Kad no Rīgas pārcēlāmies uz
Jaunannu, piedzima vecākais dēls, bija arī laiks, lai apkopotu
domas un jau krietni nopietnāk pievērstos rokdarbiem. Turklat
sanāca tā, ka ar pirmo pašdarināto rotāļlietu pūru devos tieši
uz Balviem, kur tās piedāvāju iegādāties vietējā tirdziņā," atceras
rokdarbniece.

Marģeram. Tādēļ šobrīd Madara strādā mājās, jo tā ir visētāk
savienot šūšanu ar bērnu auklēšanu. Arī nākotnē ir plāni savu
nodarbi attīstīt un pilnveidot. Turklat jau tagad Madaras
produkciju var pasūtīt arī internētā. Jebkurā gadījumā ideju
netrūkst – Madara tās krāj, pieraksta un gaida brīdi, kad ieceres
varēs realizēt!



Sākuma kapitāls – vecmammas pūra lāde

Madara stāsta, ka leļļu šūšanas sākuma kapitāls bija vecmammas
pūra lāde - materiāli dažādu lupatu leļļu šūšanai, kas bija
pieejami mājās. Savukārt tagad Madara nepieciešamos
materiālus pērk veikalos - īpaši lietoto apģērbu veikalos, kur
izvēle ir krietni lielāka, arī kvalitatīvāka. "Apmēram puse no
šūšanas darba ir roku darbs, otrs puse – ar šujmašīnas palīdzību.
Priekšroku dodu dabīgiem materiāliem. Piemēram, lupatu leļļu
šūšanai izvēlos kokvilnu, savukārt mīkstajām zvēriņu lellēm -
flīsu vai mīkstu trikotāžu, lai bērniem tās būtu patīkami turēt
rokās. Lelles piepildu ar sinteponu. Es gan smeju, ka mana
galvenā mērķauditorija nav bērni, bet vecmāmiņas! Bērnu
vecvecāki allaž vēlas palutināt savus mazbērnu, noprēkot viņiem
kādu mīlu rotāļlietu. Tādēļ lellēm jābūt tādām, lai tās patiktu
ne tikai mazajiem ķipariem, bet arī vecmāmiņām," ar smaidu
sejā stāsta Madara.

Jautāta, kāda ir leļļu šūšanas ikdiena un cik svarīga šajā
nodarbē ir iedvesmai, Madara stāsta, ka parasti darba diena
sākas, kad vecākais dēls nogādāts bērnudārzā, bet jaunākais
pēc rotāļšanās devies uz čučumuižu. Madara gan smeji, ka,
ieceļoties no rīta, ir ļoti nogurus. Tas tādēļ, jo vairumā
gadījumu iepriekšējā dienā līdz vēlai naktī laiks veltīts
rokdarbiem. "Netrūkst gan brižu, kad iedvesma pie manis atsojo
tā pavisam lēnām un nesteidzoties. Tas ir normāls process, bet
ikvienā uzšūtajā rokdarbā svarīgi ielikt daļiņu no sevis. Pretējā
gadījumā diez vai bērnam rotājas ar mantīnu sagādās prieku,"
pārliecināta Madara.

Viņa piebilst, ka pašlaik nav nekā svarīgāka, kā rūpes un
mīlestības dāvāšana diviem maziem bērniem – Ernestam un

Mazuļa pasaule. Pie Madaras talanta cienītājiem nonāk arī
dažādas sedziņas – gan bērniem, gan arī pieaugušajiem.
Īpašas uzmanības vērtā ir attēlā redzamā sedziņa, kas
domāta mazajiem ķipariem. Tā ir kā vesela mazuļa pasaule,
kurā bērns var nodoties rotāļām. Turklat sedziņa ir ļoti
praktiska – tai uzšūtas malas, kas rotāļlietām neļauj nonākt
ārpus sedziņas. Savukārt tiklīdz bērns beidzis rotāļāties,
segu aiz malām var savilk vienkopus un noglabāt līdz
nākamajai bērna rotāļšanās reizei. Jāpiebilst, ka sedziņas
ideja pieder kāda mazuļa vecmāmiņai.



Leļļu ģimenīte. Madaras šūto rotāļlietu pūrā ir dažāda izmēra
rokdarbi. Arī šāda, lūk, miniatūra leļļu ģimenīte.

Re, kā!

Vai zināji?

Rotaļlietu senā pagātnē nāk no daudzām un dažādām kultūrām. Jau senajās ēģiptiešu kapenēs atrastas plakanas koka
lelles, kuru mati bija veidoti no māla vai koka pērlītēm. Vēlāk parādījās arī lelles, kas veidotas no lupatām, koka, kaula un
māla, un dažām no lellēm bija veidoti kustīgi locekļi un maināms apģērbs. 17.gadsimtā Holandē parādījās lelles ar kustīgām
acīm un dabiskiem cilvēku matiem. Parīzē šajā laikā parādījās lelles, kas nosacīti prata staigāt. 18.gadsimtā Vācijā aizsākās
porcelāna leļļu kults. 19.gadsimta beigās Eiropā populārākas par lellēm, kas atveidoja pieaugušos cilvēkus, kļuva lelles -
bērni. Savukārt salīdzinoši nesen - 1959.gadā - nāca klajā kulta lelles Bārbijas.

Interesanti, ka kādas aptaujas dalībnieki atklāja, ka ar viņu bērniņas rotāļlietām spēlējas arī pašu bērni. Tas nozīmē, ka
vismaz daļēji vecāku bērniņas iemīlotie varoņi atbilst arī jaunās paaudzes interesēm.

valstībā



Ar rotāļietu pūru. Attēlā redzama vien maza daļa no visiem Madaras Zaķes šūtajiem rokdarbiem, jo kopumā to skaits mērāms simtos. Talantīgā rokdarbniece stāsta, ka starp pirmajiem rokdarbiem bija lupatu lelles, zaķi un kakī. Pagājušajā gadā mīksto rotāļietu pūram pievienojās arī lācis un pērtīkis. Savukārt pašlaik Madara gatavojas šūt mūsu četrkājaino draugu – suni. Šī mājdžīvnieciņa šūšana būs Madaras pirmā pieredze. Atliek novēlēt veiksmi, lai arī Madaras talanta cienītājiem šaubu nav: "Viss izdosies pa pirmo!"

Kad ķirši rudenī zied



Foto - A.Kirsanovs

Šo trešdien laikraksta "Vaduguns" redakciju apmeklēja balvenietis AINIS KRONĪTIS, kurš pieredzējis visnotāl neierastu parādību – viņa privātmājas esošajā augļu dārzā uzziedējuši ķirši. Nekas neparasts, ja vien pašlaik būtu pavasaris, nevis drēgnās oktobra dienas. "Šogad ķiršu bija daudz, bet ko tādu redzu pirmo reizi," stāsta A.Kronītis, kurš attēlā redzamo zariņu ar ziedošajiem ķiršiem dāvāja avizes darbiniekiem.

Zīmīgi, ka arī pats A.Kronītis dzīvo ķiršu ielā jeb, kā viņš pats ar humoru saka, saldo ogu ielā. Savukārt jautāts, vai pats labprāt mielojas ar ķiršiem, A.Kronītis ar smaidu sejā atbild: "Ķiršus varu ēst bez maizes!"

Bezbailīgā stirna



Kāds balvenietis laikraksta "Vaduguns" redakcijai iesūtīja foto, kurā redzama stirna cilvēku vidi. Lasītājs pastāstīja, ka drošsirdīgo meža dzīvnieku fotomirkli iemūžināja ceļojuma laikā Slovākijā, kura mierīgi pastaigājās

Tatru kalnu apkārnē un labprāt ļāva apkārtējiem cilvēkiem sevi samījot. "Vai Latvijā arī ir tik bezbailīgas stirnas?" ar smaidu sejā jautā lasītājs.



Montessori bumbas. Attēlā redzamas Montessori bumbas, kas paredzētas zīdaiņiem. Daudzī bumbas rokturiši atvieglo bumbas satveršanu, kas veicina mazuļa rāpošanu un attīsta bērna plaukstu locītavas un koordinācijas spējas.



Pelēcis. Tur, kur ir daudz zaķu, jābūt arī kādam vilkam! Attēlā redzamais un Madaras rokām darinātais pelēcis gan ir labsirdīgs un nācis ar labiem nolūkiem!

Zaķu pulks. Madara stāsta, ka klienti ir nozīmīgs viņas iedvesmas avots. Piemēram, pavism nesen kāda māmiņa pasūtīja uzšūt pērtīki. Lai arī Madara šādus dzīvnieciņus līdz tam nebija šuvusi, rezultātā lelle izdevās lieliska. Madara gan piebilst, ka vislabāk patīk šūt zaķus. Jautāta, vai tam varētu būt saistība ar viņas uzvārdu, Madara smej un stāsta, ka arī citi cilvēki visvairāk iemīlojuši pasūtīt tieši zaķus. "Laikam zaķos ir kaut kas īpašs," ar smaidu sejā stāsta Madara.



Brīvbrīdi sagatavoja A.Ločmelis, foto - no personīgā arhīva

NEDĒLAS CITĀTS

"Skatīties uz otru cilvēku no augšas drīksti tikai tad, ja palidzi viņam piecelties."

(No lasītāja sarunas ar žurnālistu)

Redakcija atvainojas visiem, kurus "Cilvēkzinās" aizvainojušas vai aizvainos

Jaundzimušie



Ari pastarītei būs divi vārdi. 28.septembrī pulksten 13.51 piedzima meitenīte. Svars - 4,170kg, garums 55cm. Meitenītes mamma Maija Tarvanei-Pajatei no Alūksnes šis ir trešais bērniņš. "Mazo māsiņu mājās gaida meita Aleksa Līga, kurai ir 2,8 gadi, un dēls Markuss, kuram ir 1,3 gadi. Šoreiz gaidāmā bērniņa dzimums vairs nešķita tik svarīgs, jo meita un dēls mums jau ir. Kaut gan meita jau kopš grūtniecības sākuma nemitīgi



apgalvoja, ka viņai būs māsiņa. Godīgi sakot, arī pašas intuīcija ļāva domāt, ka Aleksai Līgai šoreiz taisnība, jo arī grūtniecība šķita līdzīgai tai, kad gaidīju pirmo meitiņu," skaidro Maija. Nu jau trīs bērnu mamma stāsta, ka nezinā par to - gaidāms puika vai tomēr meitenīte - viņa bija līdz pat pašai dzemdiņu dienai, jo nevienā no ultrasonogrāfijām bērniņš dakterei tā arī neatklājās. Tieši tādēļ Maija uz slimnicu līdzī nemamās jaundzimušo drēbītes izvēlējās neitrālos toņos - tā teikt, lai der visiem dzīves gadījumiem. 28.septembra pēcpusdienā pasaulē nāca Maijas un viņas vīra Jāņa meitiņa, kuru vecāki nosauca par Leilu Veroniku. Jaunā māmiņa skaidro, - viņas izvēlētais vārda variants bija Leila, savukārt Jānis bija pārliecīnāts, ka jaundzimusī jāsauc par Veroniku. "Lai mājās nebūtu ģimenes konflikts, nolēmām, ka liksim abus vārdus - vēl jo vairāk tādēļ, ka arī mūsu vecākajai meitai ir divi vārdi. Lai ir abām vienādai" skaidro Maija. Jaunā māmiņa pamanījusi Leilas Veronikas līdzību ar viņas brāli Markusu dažas dienas pēc viņa nākšanas pasaulē. "Ja saliktu abu fotogrāfijas vienu otrai blakus, būtu sarežģīti pateikt, kurš ir kurš - vienīgi Leilai varētu būt pufīgāki vaidziņi nekā Markusam tajā laikā," teic Maija.

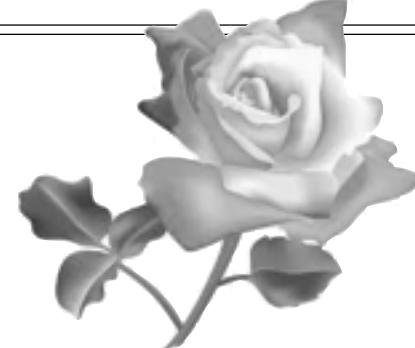
Viss notiek tā, kā norunāts. 2.oktobrī pulksten 16.34 piedzima meitenīte. Svars - 3,580kg, garums 53cm. Meitenītes mamma Evita Sedliņai no Gulbenes šis ir otrs bērniņš - mazo māsiņu mājās gaida brālis Emīls, kuram februārī paliks 3 gadi. "Piektais grūtniecības mēnesi ultrasonogrāfijas pārbaudē uzzināju, ka mums būs meitiņa! Tā bija prieka vēsts, jo meitiņu arī gaidīju," teic jaunā māmiņa. Viņa stāsta, ka mazulīti nosauca par Keitu, jo tāds vārds bija padomā vēl pirms pieteicās Emīls. "Mums ar vīru Mareku bija vienošanās - ja piedzims meitiņa, vārdu viņai domāšu es, savukārt, ja puika - tas būs vīra uzdevums. Tā arī viss notika. Kad mazulīte nāca pasaulē, divu domu vairs nebija - šoreiz pašu skaistāko un skanīgāko vārdu savai meitiņai izraudzīšos es," skaidro Evita. Viņa stāsta, ka mazo māsiņu ar lielu nepacietību mājās gaida lielais brālis. Tiesa gan, kamēr Keita vēl nav ieraudzīta, viņam īstas izpratnes par māsas un brāļa būšanu vēl nav. Taču interese gan ir, jo pēc māsas nākšanas pasaulē Emīls katru dienu zvanīja mammai un slimnicu un apjautājās, kā

Vēl dzimuši:

3.oktobrī pulksten 10.21 piedzima puika. Svars - 2,775kg, garums 49cm. Puisēna mamma Natalja Martuzāne dzīvo Alūksnē.

4.oktobrī pulksten 22.08 piedzima meitenīte. Svars - 3,330kg, garums 53cm. Meitenītes mamma Kristīne Baikova dzīvo Balvos.

5.oktobrī pulksten 1.39 piedzima meitenīte. Svars - 3,850kg, garums 57cm. Meitenītes mamma Dace Guste dzīvo Kārsavas novada Salnavas pagastā.



93 GADOS

Bērzpils pagastā
Marijanna Socka
Šķilbēnu pagastā
Stefānija Logina
Balvu pilsētā
Aina Kozlovska
Anna Siņiņčikina

92 GADOS

Baltinavas novadā
Tekla Ločmele

91 GADĀ

Susāju pagastā
Anna Ambarova

90 GADOS

Baltinavas novadā
Avelina Liniņa
Malvīna Ločmele
Kubulu pagastā
Maiga Priedeslaipa
Viļakas pilsētā
Antoņina Rozīte
Balvu pilsētā
Valentīna Vitkeviča

89 GADOS

Kubulu pagastā
Lubova Sergejeva
Šķilbēnu pagastā
Anna Vizule

88 GADOS

Mednevas pagastā
Anna Ločmele
Vecīlžas pagastā
Genovefa Pleša
Balvu pilsētā
Lidija Kazekina

87 GADOS

Baltinavas novada
Bernadeta Logina
Mednevas pagastā
Jāzeps Duljbinskis
Balvu pilsētā
Anna Mača
Klaudija Rubīne
Valters Kamiševs
Zinaida Pavlova

86 GADOS

Briežuciema pagastā
Anna Bitaine
Tilžas pagastā
Janina Loča
Vecumu pagastā
Feodosija Bukovska
Balvu pilsētā
Jezups Ločmelis
Sofija Poikāne
Pansionātā
Marcijana Kriviša
Nina Fjodorova

85 GADOS

Briežuciema pagastā
Hendriks Začests
Susāju pagastā
Olģerts Sprukulis
Šķilbēnu pagastā
Malvina Romka
Balvu pilsētā
Elīzīda Ābeltaņa
Nina Ķīsele

84 GADOS

Bērzpils pagastā
Lucijans Bērziņš
Dzidra Kindzule
Kubulu pagastā
Anna Korklova
Kupravas pagastā
Leonora Serdāne
Šķilbēnu pagastā
Madaļa Krakope
Tilžas pagastā
Zelma Boldāne
Žīguru pagastā
Leontīne Slišāne
Viļakas pilsētā
Leontīne Strupka
Balvu pilsētā
Boriss Ņikitins
Daina Siņicina
Tamāra Rundzāne

83 GADOS

Baltinavas novadā
Taisija Tihomirova
Kubulu pagastā
Jānis Lielbārdis
Kupravas pagastā
Aleksandra Baikova
Šķilbēnu pagastā
Aleksandrs Īmeņinovs
Tilžas pagastā
Olga Zvaigznone
Balvu pilsētā
Anna Kuzma

82 GADOS

Bērzpils pagastā
Jāzeps Raciborskis
Velta Voite
Briežuciema pagastā
Lūcija Supe
Edīte Začeste
Susāju pagastā
Venta Aleksāne
Emīlija Ūšupniece
Šķilbēnu pagastā
Konstancija Circene
Ausma Ivanova
Viļakas pilsētā
Leonīds Sapogovs

81 GADĀ

Baltinavas novadā
Jānis Aleksejevs

80 GADOS

Bērzkalnes pagastā
Stanislavs Ločmelis
Susāju pagastā
Valentīna Makarova
Viļakas pagastā
Dina Mālkalne
Viļakas pilsētā
Tatjana Jermacāne
Balvu pilsētā
Valentina Grigorjeva

Sākusies pašvaldību infrastruktūras sakārtošana

Atjauno tiltu pāri Rikai

Vilakas novada Šķilbēnu pagastā lietavu izraisīto plūdu sekū novēršana iespēju robežas sākās tūlīt pēc dabas katastrofas, jo atsevišķas apdzīvotas vietas bija pilnībā nogrieztas no pārējās pagasta teritorijas. Taču visvairāk bija cietis tilts pāri Rikas upei. Tilda atjaunošanas darbi sākās aizvadītās nedēļas nogalē.

"Sarunas ar vietējiem būvniekiem par tilta atjaunošanu pāri Rikas upei sākām drīz vien pēc plūdiem, jo bija skaids, ka bez tilta iztikt nevarēsim. Aiz upes atrodas apdzīvotas vietas, zemniekiem - zeme. Lai nokļūtu pagasta centrā, iedzīvotājiem nācās mērot 18 kilometrus garu ceļu caur Upīti agrāko 4-6 kilometru vietā, kad varēja braukt *pa taisno* pāri tiltam," izveidojušos situāciju komentē pagasta pārvaldes vadītājs ANDRIS MEŽALS.

Taču atrast būvniekus uz vietas pēc dabas katastrofas, kas piemeklēja Latgali, nebija viegli. Vietējos acīmredzot rāva uz pusēm. No trim piedāvājumiem pašvaldība izvēlējās lētāko, turklāt SIA "Konsultants" Šķilbēnos jau bija strādājis un sevi pierādījis. Tilda atjaunošana pāri it kā nelielajai Rikas upei ir darbītīgās process. Ir jāizrok jauna upes gultne, jāizveido betona pamatne, uz kurās uzliks caurtekas. Tādēļ upes gultne ir novirzīta pa citu vietu. "Ja laika apstākļi pieturēsies, būvnieki tiltu sola nodot ekspluatācijā oktobra beigās, novembra sākumā," saka A. Mežals. Viņš atzīst, ka upes gultni jau agrāk vajadzēja tirīt, bet dabas aizsardzības institūcijas kavējās pieņemt lēmumu. Rezultātā upe, kura slēpās zem kokiem un krūmiem, izrādījās varena. Pat garu mūžu nodzīvojuši vietējie iedzīvotāji nāca skatīties tik nepieredzētus plūdus.

Infrastruktūrai nodarītos zaudējumus Vilakas novada pašvaldība lēsa 141 tūkstoša eiro apmērā, tostarp Rikas tilta atjaunošanai - teju 30 tūkstošu eiro apmērā. Šonedēļ plūdos cietušās pašvaldības saņēma iepriecinošu ziņu. Ministru kabinets ir lēmis, ka no līdzekļiem neparedzētiem gadījumiem

Būvdarbi sākušies.

Lietavu plūdos izskalotā tilta būvdarbi sākušies.

Redzot dzelzsbetona konstrukcijas, cauri kurām, šķiet, var izbraukt pat kravas automašīna, neticas, ka ūdens tās spējis izkustināt no vietas.



pašvaldībām piešķirs prasītos līdzekļus. Valdība arī nepieprasī no pašvaldībām 30% līdzfinansējumu.

Pagaidu variants.

Lai tiktu pāri Rikas upei, no viena krasta uz otru izbūvēts pagaidu koka tiltiņš kājāmgājējiem un velosipēdistiem. Laipas pāri upei uzlika tūlīt pēc lietavām, kad ūdens izskaloja tiltu. Taču uzsākot tilta būvi, upes ūdeņus novadīja apkārt būvbedrei, un upe kļuva vēl platāka.

Re, kā!

Ilgstoši stāv pagalmā

Redakcijā griezās balvenietis GUNĀRS AMANTOVS no Vidzemes ielas daudzdzīvokļu mājas. Pensionārs sūdzējās, ka pašvaldības policija neļauj viņam turēt pagalmā divas automašīnas - ar vienu viņš brauc ikdiņā, bet otru nelieto, tai jau vairākus mēnešus ir noņemta numura zīme un nodota CSDD, lai nav jāmaksā ceļa nodoklis. Mašīnu viņš vēlas remontēt, bet nav līdzekļu. Automašīnu, ar kuru viņš brauc, pensionārs tur garāžā, mājas pagalmā iebraucot tikai nepieciešamības gadījumā. "Divas automašīnas policijas inspektors turēt pagalmā neļauj, kaut man ir rakstiska pārejo iedzīvotāju atļauja. Acīmredzot kāda automašīnai te vajag vairāk vietas. Griezos pie pašvaldības policijas priekšnieces, bet viņa to pašu, - aizstāv inspektoru! Mūžam nebiju gaidījis tādu attieksmi. Vai es kāds noziedznieks, vai?!" pensionārs bija sašutis.



Mājas pagalmā. Pensionārs Gunārs Amantovs skaidro, ka situāciju ar automašīnu, kas jau trīs mēnešus stāv pagalmā, jo beigusies tehniskā apskate, vēlas risināt, tikai trūkst līdzekļu.

datumu izvēlējās 18.oktobri. Neķersim karstu! Pagaidīsim līdz trēsdienai.

Šis nav izņēmuma gadījums! Balvu novada pašvaldības policija regulāri saņem iedzīvotāju iesniegumus par to, ka māju pagalmos ilgstoši stāv atstāti transporta līdzekļi, un mūsu pienākums ir risināt šos jautājumus atbilstoši likuma normu prasībām."

Ceļu satiksmes likuma 43.3 panta "Transportlīdzekļa piespiedu pārvietošana" pirmajā daļā ir nosaukti gadījumi, kad auto piespiedu kārtā var novietot īpašā stāvvietā, un likuma 7.daļā ir minēts, kad transportlīdzeklis Ministru kabineta noteiktajā kārtībā atzīstams par ilgstoši atstātu uz ceļa. Transportlīdzekļiem, kuriem ir derīga tehniskā apskates uzlīme, šis termiņš ir 45 dienas, savukārt bez tās - 15 dienas.

Pamesto transportlīdzekļu īpašniekiem bez tehniskās apskates jāatceras, ka mašīnas pārvietošana uz citu pagalmu vai ceļa otro pusi netiek uztverta kā policijas prasības izpilde. Transportlīdzeklis jāpārvieto uz garāžu, savu privāto teritoriju vai autostāvvietu, kur mašīna var stāvēt pat gadiem ilgi.

Informē policija

Netiek galā ar automašīnas vadību

5.oktobrī Balvos, Partizānu un Tautas ielas krustojumā, 1995.gadā dzimusi sieviete, vadot automašīnu "Volvo", neizvēlējās drošu kustības ātrumu, veicot kreisā pagrieziena manevru, netika galā ar automašīnas vadību, kā rezultātā nobrauca no ceļa braucamās daļas un ietriecās kokā. Sastādīts administratīvā pārkāpuma protokols.

Nopērk nelikumīgi izgatavotu alkoholisko dzērienu

5.oktobrī Vilakā 1968.gadā dzimis vīrietis no nepazīstamas personas iegādājās nelikumīgi izgatavotu alkoholisku dzērienu. Sastādīts administratīvā pārkāpuma protokols.

Atkārtoti aiztur alkohola reibumā

6.oktobrī Balvos atkārtoti gada laikā 1971.gadā dzimis vīrietis no sabiedriskā vietā atradās 3,61 promiles stiprā alkohola reibumā. Sastādīts administratīvā pārkāpuma protokols.

Brauc reibumā

6.oktobrī Balvos 1983.gadā dzimis vīrietis vadīja automašīnu "BMW" 1,41 promiles lielā alkohola reibumā. Sastādīts administratīvā pārkāpuma protokols.

Uzlauž māju, nozog mantas

7.oktobrī Rugāju novada Lazdukalna pagastā uzlauza māja, nozagtas mantas 120 eiro vērtībā. Uzsākts kriminālprocess.

Atkārtoti pieķer reibumā pie stūres

7.oktobrī Balvos 1990.gadā dzimis vīrietis vadīja transportlīdzekli "Honda" 2,85 promiļu alkohola reibumā un atkārtoti gada laikā bez transportlīdzekļa vadīšanas tiesībām. Sastādīts administratīvā pārkāpuma protokols.

Reibumā sabiedriskā vietā

7.oktobrī Balvos 1971.gadā dzimis vīrietis atradās 2,2 promiļu alkohola reibumā sabiedriskā vietā. Sastādīts administratīvā pārkāpuma protokols.

Brauc bez vadītāja tiesībām

8.oktobrī Balvos 1954.gadā dzimis vīrietis atkārtoti gada laikā vadīja transportlīdzekli "Volvo" bez transportlīdzekļa vadīšanas tiesībām. Sastādīts administratīvā pārkāpuma protokols.

Pērk

Z.S "Strautiņi"
iepērk **mājlopus.**
Samaksa tūlītēja. Labas cenas.
Tālr. **29411033.**

**IEPĒRK
MĀJLOPUS**
-AUGSTAS CENAS
-SAMAKSA TŪLĪTĒJA
-ELEKTRONISKIE SVARI
tel. 27777733
www.galasparsstrade.lv

**SIA "ALLENS" iepērk
mājlopus.**
Samaksa pēc vienošanās.
Tālr. **29494978, 29489778.**

**SIA "Cēsu gaļas kombināts"
PAR AUGSTĀM CENĀM
IEPĒRK JAUNLOPUS UN
LIELLOPUS.**
Samaksa pēc vienošanās.
Tālr. **26185703, 25573447.**

**SIA "Lauku Miesnieks"
iepērk mājlopus.**
Augstas cenas. Samaksa tūlītēja. Svari.
Tālr. **20207132.**

**SIA "AIBI" pērk
liellopus, jaunlopus,
aitas, zirgus.**
Pērk arī gaļas šķirnes jaunlopus eksportam.
Piemaksa par bioloģiskiem lopiem.
Samaksa tūlītēja. Svari.
Tālr. **26142514, 20238990.**

SIA RENEM
iepērk
jaunlopus,
liellopus, aitas.
ELEKTRONISKIE SVARI.
Samaksa skaidrā naudā vai ar
pārskaitījumu.
VAJADZĪGI KĀVĒJI.
Tālr. **65329997, 29996309,
26447663, 29485520**
vai pa e-pastu: re-nem@inbox.lv
Zvaniet - cenas mainās katru nedēļu!

Senļojas
IEPĒRKAM
liellopus, teļus, jērus.
Samaksa tūlītēja.
BIO-saimniecībām - piemaksošs
Tālr.: **62003939**

SIA "LATVIJAS GALĀ" iepērk
liellopus, jaunlopus, aitas,
zirgus. Samaksa tūlītēja.
Svari. Tālr. **28761515.**

Izsaku pateicību par palīdzību Krišjānu pagasta pārvaldniekiem
Jāzepam Ludboržam, Guntai Eidakai, Aldonim Lapsam, Evitai
Dvoreckai, Jānim Mašnikovam, visiem kapsētā guldīto tuviniekiem.
PURVIŅU KAPU VECĀKĀ

BALVU VALSTS GIMNĀZIJA saka paldies 6.izlaiduma 1939.gada
absolventam Jānim Klaviņam, viņa dēlam Filipam un Mārietei
Šperbergai par vērtīgo dāvinājumu.

**Pateicības
vārdi**

Ikvienam ir iespēja īsi un konkrēti
pateikt paldies kādam labvēlim,
sponsoram, atbalstītājam, paligam.
Dārgi tas nemaksās - tikai 3 euro par
25 vārdiem.
Jo šie ir "Pateicības vārdi".

Piedāvā darbu

Piedāvā darbu TRAKTORISTAM
uz mežizvedējtraktora.
Tālr. **26699229.**

Piedāvā darbu Vācijā, **GALAS
PĀRSTRĀDES FABRIKĀ.**
Garantējam dzīvesvietu,
transportu uz/no darba. Stundas
likme 8,75 euro. Sikāk pa telefonu.
Tālr. **20227843.**

Garumus iepriekš saskanot!
Piegādes vieta: Varakļāni. Ir transports!
www.alnias.lv
SAMAKSA VIENAS DIENAS LAIKĀ!
Tālr. 29806775, 25916403, 64866070

SIA "GG Fabrika" piedāvā darbu
KOKAPSTRĀDES OPERATORIEM,
PALĪGSTRĀDNIEKIEM.

Tālr. 29823828,
e-pasts: gffabrika@gmail.com

**SIA "AIBI" aicina kautuves
DARBINIEKU. Labs atalgojums.**
Nodrošina dzīvesvietu.
Tālr. **29478728.**

Sākusiес preses abonēšana

FIZISKĀM PERSONĀM	1 mēnesis	3 mēneši	6 mēneši	12 mēneši
2017.gada 12 mēnešu abonentiem	4.95	14.70	28.30	54.50

*Sākums 7.lpp.

Afiša



Tilžā

21.oktobrī kultūras namā Ziemeļlatgales amatierteātru radošā
diena - teātra kafejnīca "Komēdijs".

Plkst. 10.30 – kafejnīcas apmeklētāju ierašanās, reģistrācija
(dramatiskajiem kolektīviem un režisoriem pieteikšanās uz kafejnīcu
līdz 16.oktobrim).

Plkst. 11.00 – Bejas amatierteātra izrāde R.Blaumanis "TRĪNES
GRĒKI" (režisors A.Ezeriņš). Biletes cena EUR 1,50.

Plkst. 13.30 – 17.00 meistarklases komēdiju gatavošanā
(šefpavāri - E.Sīķēna, L.Smildziņa).

Plkst. 17.00 – vakariņas un sarunas teātra kafejnīcā "KOMĒDIJA"
(tikai meistarklašu dalībniekiem).

Plkst. 19.00 Gaigalavas amatierteātra "BYKOVĀŠI" izrāde-
saldēdiens B.Jukneviča "PILSETĀNIEKI" (rež. V.Deksne). Biletes cena
iepriekšpārdošanā - EUR 1,50, izrādes dienā - EUR 2.

Izrādes apmeklētāji visi interesenti un biletēs iepriekš var
iegādāties Tilžas kultūras namā.

Medņevā

20.oktobrī tautas namā Imanta Kalugas piemiņas pasākums "Es
paliku dziesmā", **plkst. 18.00** Žorža Siksnas koncerts. Ieeja brīva. **Plkst.**
22.00 balle. Muzices "Medņevas muzikanti", Gregs, Vilnis Cibulis un Co,
P.Sala, Eventijs. Ieeja līdz plkst. 23.00 - EUR 2, vēlāk - EUR 2,50.

3.novembrī plkst. 10.00 psalmu dziedāšana par mirušajiem.

Baltinavā

21.oktobrī no plkst. 21.00 līdz 4.00 kultūras namā gadskārtējā
"Otto" jubilejas ballīte. Piedālās grupas *Tranzīts*, *Latgales Dāmu Pops*,
Putukvass, *Unknown Artist*, Otto. Sagaidāmi dažādi pārsteigumi, darbosies
afejnīca. Ieeja līdz plkst. 22.00 - EUR 4, vēlāk - EUR 5.

Rugāju novadā

13.oktobrī plkst. 12.30 Rugāju tautas nama mazajā zālē "Grāmatu
svētku" laikā tikšanās ar humoristiskās grāmatas "Kritiens uz augšu"
autori Gabrielu Cīruli. Aicinām visus interesentus!

14.oktobrī plkst. 22.00 Lazdukalna saietu namā balle kopā ar
Juri Kirsonu. Ieeja: no plkst. 22.00 - EUR 2, pēc plkst. 23.00 - EUR 3.

18.oktobrī plkst. 13.30 Rugāju tautas namā populārā režisora
Vara Braslas filma "Vectēvs, kas bīstamāks par datoru". Ieejas maksa
EUR 1.

28.oktobrī plkst. 18.00 Lazdukalna saietu namā amatierteātru
salidojums "Cep, cep teātra kūku!". Ieejas maksa: ziedojušs EUR 1,50.

3.novembrī plkst. 10.00 Rugāju tautas nama mazajā zālē aicināti
interesenti uz kopīgā psalmu dziedājumiem.

4.novembrī plkst. 20.00 Lazdukalna saietu namā, uzsākot jauno
darba sezonu, aicinām Rugāju novada amatiermākslas kolektīvus uz
kopēju pasākumu "EiroDivizija". Par muzikālo noformējumu rūpēsies
Lauris Neilands.

Vilakas Novada muzejā

Vilakas pilsētas un tās tuvākās apkārtnes vēsture no 13.gs. līdz
mūsdienām - nozīmīgākie notikumi, izcilākās personības un laikmeta
liecības.

Novada kristīgo draudžu - katoļu, pareizticīgo un luterānu -
vēsture.

Katoļu bīskapiem Kazimiram Dulbīnskim un Valerianam Zondā-
kam veltītājā piemiņas istabā aplūkojami garīdznieku amata piederumi
un personīgās lietas.



Veiksmes prognoze

14.oktobris. Karjeras sestdienā karjeras cilvēkiem, kad grēks būtu atpūsties.
Varbūt vērts ar darījumu partneriem noorganizēt pirti vai pikniku? Šodien var
noslēgt izdevīgu darījumu un nodibināt ilgstošu sadarbību ar ietekmīgiem
cilvēkiem. No lieliem riskiem gan labāk atteikties un atcerēties teicienu: ne viss ir
zelts, kas spīd. Tas attiecas arī uz spēļu zāļu apmeklētājiem. Šodien iztērētā nauda
būs daudz lielāka nekā iegūtās vinnests. Šodien ir īstā diena uzsākt gan sīkas,
gan varenas lietas. Lai izdodas!

15.oktobris. Prātīga svētdienā prātīgiem cilvēkiem, kad neprātīgas darbības atstāj citai dienai. Ne lēkšana
ar gumiju, ne *dragreiss*, ne akrobātiski lēcieni *skeitparkā*, ne naudas spēle uz lielām likmēm ne pie kā laba
nenovedis. Tāpat uzmanīgi ar tikko iepazītīiem jauniem paziņām: princis var izrādīties cūkgans, princese –
prostitūte, bet drošīdgais varonis – bandīts. Citādi būs veiksmīga diena veiksmīgiem cilvēkiem.

16.oktobris. Saudzīgajā pirmdienā, pirmkārt, domājam par sevi un savu veselību. Tā kā spēki ir izsīkuši,
necentieties gāzt kalnus! Otrkārt, ja pārstrādāsieties vai pārēdīsieties, varat sajust nepatīkamas sāpes labajā
paribē. Tās var signalizēt par problēmām ar aknām, gan ar aklo zarnu. Kādam var sāpēt arī kreisajā
paribē: tas var liecināt par problēmām ar aizkuņga dziedzeri. Un, protams, visprecīzāko diagnozi noteiks
Jūsu ģimenes ārsti. Tāpēc nekautrējieties un griezieties pie medīķiem. Lai no šodienas klizmām varētu
izvairīties, der atcerēties mūžam veco patiesību: brokastis apēd pats, pusdiennās dalies ar draugu, bet vakariņas
atstāj ienaidniekam. Diena piemērota arī *shopping* un intelektuālu darbu veikšanai.

Pareģe Ilga

* Veiksmes un laika ziņu prognozi lasiet arī vaduguns.lv, tālr. 29365609

